

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Ústí nad Labem rozhodl samosoudkyní JUDr. Markétou Lehkou, Ph.D., v právní věci **žalobkyně: E. P.**, bytem „X“, proti **žalované: České správě sociálního zabezpečení**, se sídlem v Praze 5, ul. Křížová č. p. 25, PSČ 225 08, **v řízení o žalobě proti rozhodnutí žalované ze dne 4. 1. 2013, č. j. „X“, o invalidním důchodu I. stupně,**

t a k t o :

- I.** Rozhodnutí České správy sociálního zabezpečení ze dne 4. 1. 2013, č. j. „X“, a rozhodnutí České správy sociálního zabezpečení ze dne 12. 10. 2012, č. „X“, **se pro vady řízení z r u š u j í** a věc se **v r a c í** žalované k dalšímu řízení.
- II.** Žalovaná **je p o v i n n a** zaplatit žalobkyni náhradu nákladů řízení ve výši 55,- Kč, a to do třiceti dnů od právní moci rozsudku.

O d ů v o d n ě n í :

Procesní předchůdce žalobkyně M. P., zemř. dne ..., se žalobou, která byla podána v zákonem stanovené lhůtě, domáhal přezkoumání zákonnosti napadeného rozhodnutí žalované České správy sociálního zabezpečení ze dne 4. 1. 2013, č. j. „X“, o invalidním důchodu, kterým žalovaná zamítla námitky procesního předchůdce žalobkyně proti rozhodnutí žalované ze dne 12. 10. 2012, č. „X“, kterým mu s odkazem na ust. § 38 zákona č. 155/1995 Sb., o důchodovém pojištění, ve znění pozdějších předpisů, (dále jen „zákon o důchodovém pojištění“), zamítla žádost o invalidní důchod s odůvodněním, že dle posudku Okresní správy sociálního zabezpečení Chomutov ze dne 4. 10. 2012 není procesní předchůdce žalobkyně invalidní, neboť z důvodu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu mu poklesla jeho pracovní schopnost pouze o 20%, zatímco pro vznik invalidity alespoň prvního stupně je nutný pokles minimálně o 35%.

Ve stručné žalobě procesní předchůdce žalobkyně namítl, že posudkový lékař Okresní správy zabezpečení Chomutov nevzal v úvahu skutečnost, že se jeho zdravotní stav oproti stavu v roce 2010, kdy mu byl invalidní důchod odebrán, neustále zhoršuje a že v jeho zdravotní dokumentaci mu přibývají nové diagnózy.

Žalovaná v písemném vyjádření k žalobě uvedla, že v předmětné věci se jedná o dávku podmíněnou nepříznivým zdravotním stavem, a proto v takovém případě je rozhodnutí žalované závislé především na odborném lékařském posouzení. Ve věci tak navrhuje provést důkaz posudkem příslušné posudkové komise Ministerstva práce a sociálních věcí.

Nařízeného ústního jednání před soudem, které se uskutečnilo dne 30. 9. 2013 se žalobkyně jakožto procesní nástupkyně zemř. M. P., a to ve smyslu ust. § 63 odst. 1, odst. 3 zákona o důchodovém pojištění, bez jakékoliv omluvy neúčastnila, ačkoliv byla řádně a včas ve smyslu ust. § 49 odst. 1 zákona č. 150/2002 Sb. soudního řádu správního (dále jen „s. ř. s.“), k tomuto soudnímu jednání předvolána.

Pověřená pracovnice žalované pak při tomtéž ústním jednání před soudem uvedla, že soudní rozhodnutí ve věci by se mělo odvíjet od posudku příslušné posudkové komise Ministerstva práce a sociálních věcí, který soud nechal vyhotovit pro účely předmětného soudního řízení.

Napadené rozhodnutí soud přezkoumával podle části třetí dílu prvního hlavy druhé zákona č. 150/2002 Sb. soudního řádu správního (dále jen „s. ř. s.“), která vychází z dispoziční zásady vyjádřené v ust. § 71 odst. 1 písm. c), písm. d), odst. 2 věty druhé a třetí a ust. § 75 odst. 2 věty první tohoto zákona. Z této zásady vyplývá, že soud přezkoumává zákonnost napadeného rozhodnutí, a to pouze v rozsahu, který žalobce uplatnil v žalobě nebo během dvouměsíční lhůty po oznámení rozhodnutí dle ust. § 72 odst. 1 věty první s. ř. s. Povinností žalobce je proto tvrdit, že správní rozhodnutí nebo jeho část odporuje konkrétnímu zákonnému ustanovení a toto tvrzení zdůvodnit. Nad rámec žalobních námitek musí soud přihlídnout toliko k vadám napadeného rozhodnutí, k nimž je nutno přihlížet bez návrhu nebo které vyvolávají nicotnost napadeného rozhodnutí podle ust. § 76 odst. 2 s. ř. s. Takové nedostatky v projednávané věci ovšem zjištěny nebyly.

Po přezkoumání skutkového a právního stavu a provedeném ústním jednání, při kterém se provádělo dokazování zdravotním posudkem Posudkové komise v Ústí nad Labem ze dne 5. 6. 2013, jenž nechal vypracovat soud pro účely předmětného řízení, dospěl soud k závěru, že žaloba byla podána důvodně.

Z obsahu předloženého správního spisu soud zjistil, že prvoinstanční rozhodnutí bylo vydáno na základě posudkového lékaře pověřeného vypracováním posudku pro Okresní správu sociálního zabezpečení Chomutov, který při zjišťovací lékařské prohlídce dne 4. 10. 2012 posoudil zdravotní stav procesního předchůdce žalobkyně a dospěl k závěru, že ten není invalidní dle ust. § 39 odst. 1 zákona o důchodovém pojištění, když z důvodu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu díky postižení uvedenému v kapitole XI., odd. E, položce 1, písm. b) přílohy k vyhl. č. 359/2009 Sb., poklesla jeho pracovní schopnost „jen“ o 20% s tím, že míra poklesu pracovní schopnosti se ve smyslu § 3 a 4 citované vyhlášky se nemění. Na základě tohoto posudku žalovaná vydala dne 12. 10. 2012 výše citované prvoinstanční rozhodnutí, jímž zamítla žádost o invalidní důchod procesního předchůdce žalobkyně. Proti tomuto rozhodnutí podal procesní předchůdce žalobkyně námitky, v nichž

stručně uvedl, že s rozhodnutím posudkového lékaře ohledně jeho zdravotního stavu nesouhlasí.

Dále soud z obsahu správního spisu zjistil, že žalovaná si v rámci řízení o námitkách vyhotovila nový posudek o invaliditě ze dne 18. 12. 2012, který vypracovala příslušná posudková lékařka oddělení námitkové a odvolací agendy žalované. Tato posudková lékařka opětovně posoudila zdravotní stav procesního předchůdce žalobkyně na základě předložené lékařské dokumentace a dospěla ke shodnému závěru, že u procesního předchůdce žalobkyně rozhodující příčinou jeho dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu s nejvýznamnějším dopadem na pokles jeho pracovní schopnosti je zdravotní postižení uvedené v kapitole XI., odd. E, položce 1, písm. b), přílohy k vyhl. č. 359/2009 Sb., díky kterému se stanovuje míra poklesu pracovní schopnosti pouze ve výši 20% s tím, že míra poklesu pracovní schopnosti se ve smyslu § 3 a 4 citované vyhlášky se nemění. Na základě tohoto nového posudku bylo vydáno žalobou napadené rozhodnutí ze dne 4. 1. 2013, kterým bylo potvrzeno prvoinstanční rozhodnutí ze dne 12. 10. 2012 s odůvodněním, že procesní předchůdce žalobkyně není invalidní, neboť z důvodu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu mu poklesla jeho pracovní schopnost pouze o 20%, zatímco pro vznik invalidity alespoň prvního stupně je nutný pokles minimálně o 35%.

Podle ust. § 39 odst. 1 zákona o důchodovém pojištění je pojištěnec invalidní, jestliže z důvodu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu nastal pokles jeho pracovní schopnosti nejméně o 35 %. V souladu s odstavcem 2 citovaného ustanovení jestliže pracovní schopnost pojištěnce poklesla nejméně o 35 %, avšak nejvíce o 49 %, jedná se o invaliditu prvního stupně, nejméně o 50 %, avšak nejvíce o 69 %, jedná se o invaliditu druhého stupně a nejméně o 70 %, jedná se o invaliditu třetího stupně.

Dle § 39 odst. 3 zákona o důchodovém pojištění se pracovní schopností rozumí schopnost pojištěnce vykonávat výdělečnou činnost odpovídající jeho tělesným, smyslovým a duševním schopnostem, s přihlédnutím k dosaženému vzdělání, zkušenostem a znalostem a předchozím výdělečným činnostem. Poklesem pracovní schopnosti se rozumí pokles schopnosti vykonávat výdělečnou činnost v důsledku omezení tělesných, smyslových a duševních schopností ve srovnání se stavem, který byl u pojištěnce před vznikem dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu. V souladu s odstavcem 4 citovaného ustanovení se při určování poklesu pracovní schopnosti vychází ze zdravotního stavu pojištěnce doloženého výsledky funkčních vyšetření; přitom se bere v úvahu, zda jde o zdravotní postižení trvale ovlivňující pracovní schopnost, zda se jedná o stabilizovaný zdravotní stav, zda a jak je pojištěnec na své zdravotní postižení adaptován, schopnost rekvalifikace pojištěnce na jiný druh výdělečné činnosti, než dosud vykonával, schopnost využití zachované pracovní schopnosti v případě poklesu pracovní schopnosti nejméně o 35 % a nejvíce o 69 %, v případě poklesu pracovní schopnosti nejméně o 70 % též to, zda je pojištěnec schopen výdělečné činnosti za zcela mimořádných podmínek.

V odstavci 5 citovaného ustanovení je dále stanoveno, že za zdravotní postižení se pro účely posouzení poklesu pracovní schopnosti považuje soubor všech funkčních poruch, které s ním souvisejí. V souladu s odstavcem 6 citovaného ustanovení se za stabilizovaný zdravotní stav považuje takový zdravotní stav, který se ustálil na úrovni, která umožňuje pojištěnci vykonávat výdělečnou činnost bez zhoršení zdravotního stavu vlivem takové činnosti; udržení stabilizace zdravotního stavu může být přitom podmíněno dodržováním určité léčby nebo pracovních omezení. Dle odstavce 7 je pojištěnec adaptován na své zdravotní postižení,

jestliže nabyt, popřípadě znovu nabyt schopností a dovedností, které mu spolu se zachovanými tělesnými, smyslovými a duševními schopnostmi umožňují vykonávat výdělečnou činnost bez zhoršení zdravotního stavu vlivem takové činnosti.

Procentní míra poklesu pracovní schopnosti se vždy určuje v celých číslech s tím, že procentní míry poklesu pracovní schopnosti podle druhů zdravotního postižení jsou uvedeny v příloze k vyhlášce č. 359/2009 Sb., kterou se stanoví procentní míry poklesu pracovní schopnosti a náležitosti posudku o invaliditě a upravuje posuzování pracovní schopnosti pro účely invalidity.

V projednávané věci tedy bylo rozhodnuto prvoinstančním rozhodnutím o zamítnutí žádosti o invalidní důchod procesnímu předchůdci žalobkyně, které následně potvrdila žalovaná žalobou napadeným rozhodnutím, a to s odůvodněním, že sice u procesního předchůdce žalobkyně byl zjištěn dlouhodobě nepříznivý zdravotní stav, v jehož důsledku mu poklesla míra pracovní schopnosti o celkových 20%, ovšem pro vznik invalidity alespoň prvního stupně je nutný pokles minimálně o 35%.

Jedním z předpokladů pro vznik nároku na invalidní důchod je tedy existence invalidity pojištěnce ve smyslu ust. § 39 odst. 1 zákona o důchodovém pojištění, jak vyplývá z ust. § 38 téhož zákona. Bylo proto třeba zjistit, zda procesní předchůdce žalobkyně splňoval ke dni vydání napadeného rozhodnutí, podmínky invalidity, tj. zda u něj nastal pokles pracovní schopnosti nejméně o 35%, když brojí proti rozhodnutí žalované o zamítnutí jeho žádosti o invalidní důchod. V této souvislosti soud poznamenává, že v daném případě nebylo mezi účastníky řízení žádného sporu o tom, že by procesní předchůdce žalobkyně nezískal potřebnou dobu pojištění, a proto se soud tímto dalším předpokladem pro vznik nároku na invalidní důchod nezabýval.

Již výše bylo zmíněno, že napadené rozhodnutí bylo odůvodněno závěrem posudkové lékařky oddělení námitkové a odvolací agentury žalované, která učinila závěr o poklesu pracovní schopnosti procesního předchůdce žalobkyně. Soud se s tímto závěrem lékařky nespokojil, a protože nemá odborné lékařské znalosti, na nichž posouzení invalidity určitého stupně především závisí, vyžádal si proto v rámci předmětného soudního řízení v intencích ust. § 52 odst. 1 v návaznosti na ust. § 77 s. ř. s. odborný posudek od Posudkové komise Ministerstva práce a sociálních věcí v Ústí nad Labem (dále jen „komise“), která je v těchto věcech dle § 4 odst. 2 zák. č. 582/1991 Sb., o organizaci a provádění sociálního zabezpečení, povolána k posouzení zdravotního stavu procesního předchůdce žalobkyně. Tato komise nově posoudila celkový stav procesního předchůdce žalobkyně, dále také posoudila pokles jeho pracovní schopnosti a také datum vzniku jeho případné invalidity.

Z obsahu posudkové dokumentace vypracované dotyčnou komisí soud zjistil, že komise jednala v řádném složení, posudek byl vypracován po studiu a zhodnocení zdravotního stavu procesního předchůdce žalobkyně na základě předložené lékařské dokumentace a odborných lékařských nálezů dne 5. 6. 2013. Procesní předchůdce žalobkyně byl jednání komise přítomen a přímo při jednání komise byl vyšetřen odborným lékařem z oboru gastroenterologie a hepatologie. Dále je z posudkové dokumentace patrné, jaké lékařské nálezy měla komise k dispozici. Na základě posouzení všech zdravotních nálezů (odborné nálezy - gastroenterologické, chirurgické, interní, laboratorní vyšetření, zprávy z hospitalizace na chirurgickém oddělení), obvodní zdravotní dokumentace, spisové dokumentace Okresní správy sociálního zabezpečení Chomutov, pak komise dospěla k závěru, že k datu napadeného

rozhodnutí procesní předchůdce žalobkyně byl invalidní podle ust. § 39 odst. 1 zákona o důchodovém pojištění ve znění zákona č. 306/2008 Sb., přičemž se jednalo o invaliditu prvního stupně, a tím, že datum vzniku této invalidity byl stanoven ke dni 4. 7. 2012.

Komise konstatovala, že u procesního předchůdce žalobkyně se jednalo k datu vydání napadeného rozhodnutí o dlouhodobě nepříznivý zdravotní stav, jehož dominující příčinou chronické onemocnění slinivky břišní. Komise pokles schopnosti soustavné výdělečné činnosti posoudila dle kapitoly XI. – postižení trávicí soustavy, oddíl E – postižení pankreatu, žlučníku a žlučových cest, položka 1 – chronické postižení slinivky břišní, písmeno b) přílohy k vyhlášce č. 359/2009 Sb., kdy ze zde uvedeného procentního rozmezí 15 - 25% komise přiznala horní hranici rozmezí, tj. 25%. K tomu komise doplnila, že písmena c) až d) k hodnocení nepoužila, jelikož nebyla splněna zde uvedená posudková kritéria. Dále komise doplnila, že postižení jater lze hodnotit jako lehkou poruchu, takže procentní hodnocení pro jaterní onemocnění by nebyl vyšší, a totéž platí pro diabetes, který je prozatím bez diabetických komplikací. Dle komise rovněž není v popředí postižení pohybového aparátu. Dále komise uvedla, že s ohledem na uvedená onemocnění a také dříve vykonávanou dělnickou profesi ovšem hodnocení míry poklesu pracovní schopnosti z 25% zvýšila o 10% na celkových 35% s tím, že datum vzniku invalidity stanovuje dnem 4. 7. 2012 na základě propouštěcí zprávy z hospitalizace na chirurgickém oddělení. Závěrem komise zmínila, že procesní předchůdce žalobkyně je schopen vykonávat obecně lehké až středně těžké práce dělnického charakteru s možností dodržovat stravovací a dietní režim, bez přetěžování horních končetin prací náročnou na jemnou motoriku.

Po zhodnocení výše předestřených důkazů, které byly provedeny při soudním jednání, soud konstatuje, že Posudková komise Ministerstva práce a sociálních věcí v Ústí nad Labem jednala v řádném složení, že posudek ze dne 5. 6. 2013, jenž soud hodnotí jako stěžejní důkaz v tomto přezkumném soudním řízení, byl vypracován po náležitém zhodnocení zdravotního stavu procesního předchůdce žalobkyně na základě předložené lékařské dokumentace a odborných lékařských nálezů. Procesní předchůdce žalobkyně byl přítomen při jednání komise a byl přešetřen přítomným odbornou lékařkou z oboru gastroenterologie a hepatologie.

Lékaři Posudkové komise Ministerstva práce a sociálních věcí v Ústí nad Labem přitom oproti posudkovému lékaři Okresní správy sociálního zabezpečení Ústí nad Labem a posudkové lékařky oddělení námitkové a odvolací agendy žalované ohledně míry poklesu schopnosti soustavné výdělečné činnosti u procesního předchůdce žalobkyně dospěli k závěru, že dosahuje celkových 35% namísto toliko 20%, na základě čehož pak uzavřeli, že procesní předchůdce žalobkyně byl k datu žalobou napadeného rozhodnutí invalidní, a to v prvním stupni, s tím že datum vzniku této invalidity byl stanoven ke dni 4. 7. 2012.

Dále soud uvádí, že se ztotožnil s posudkovým závěrem komise, který ostatně nebyl žádným z účastníků řízení nikterak zpochybňován v řízení před soudem, poté co s ním byli seznámeni, a proto s ohledem na vše, co bylo uvedeno shora, dospěl k závěru, že žaloba je důvodná, neboť žalovaná při svém rozhodování o námitkách procesního předchůdce žalobkyně vycházela z posudku příslušné posudkové lékařky oddělení námitkové a odvolací agendy žalované, jejíž posudek neodpovídal úplně zjištěnému skutkovému stavu.

Soud proto napadené rozhodnutí včetně jemu předcházejícího prvoinstančního rozhodnutí pro vady řízení ve smyslu ust. § 76 odst. 1 písm. b) podle ust. § 78 odst. 1, odst. 4 s. ř. s. ve výroku ad I. zrušil a věc vrátil žalované k dalšímu řízení. Podle ust. § 78 odst. 5

s. ř. s. přitom platí, že pokud soud zruší rozhodnutí správního orgánu, je správní orgán v dalším řízení vázán právním názorem soudu. Bude proto na žalované, aby znovu o nároku procesního předchůdce žalobkyně rozhodla, přičemž bude vycházet z toho, že procesní předchůdce žalobkyně k datu vydání napadeného rozhodnutí byl invalidní, a to v prvním stupni, s tím že jeho invalidita vznikla ke dni 4. 7. 2012.

Jelikož stávající žalobkyně měla ve věci úspěch, soud podle ust. § 60 odst. 1 věty první s. ř. s. uložil ve výroku ad II. žalované zaplatit jí do třiceti dnů od právní moci tohoto rozsudku náhradu nákladů řízení ve výši 55,-Kč za vynaložené poštovné (za podání žaloby – 26,-Kč; za sdělení stávající žalobkyně o procesním nástupnictví – 29,-Kč).

P o u č e n í : Proti tomuto rozhodnutí lze podat **kasační stížnost** ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Připadne-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejbližší následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti **musí** být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

V Ústí nad Labem dne 30. září 2013

JUDr. Markéta Lehká, Ph.D. v.r.
samosoudce

Za správnost vyhotovení:
Iva Tovarová